

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง สมรรถนะผู้บริหารที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน นี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำแนกตามคุณลักษณะของผู้บริหาร บริบทของโรงเรียน และสมรรถนะผู้บริหาร และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารและประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 1 ได้แก่ ผู้กำกับการ 4 คน ครูใหญ่ 41 คน และ

1.2 ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนภาคกลาง (กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 1) จำนวน 355 คน (งานพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน, 2556)

รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 400 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ N = จำนวนประชากร

e = ผลของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2.1 กลุ่มตัวอย่างระดับผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน เนื่องจากมีจำนวนผู้กำกับการและครูใหญ่ ทั้งหมด 45 คน ผู้วิจัยจึงใช้ทั้งหมด

2.2 กลุ่มตัวอย่างระดับผู้ปฏิบัติการ ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศ ผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้จำนวนครูทั้งสิ้น 188 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 233 คน รายละเอียดดังแสดงตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตำแหน่ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้กำกับการ	4	4
ครูใหญ่	41	41
ครู ตชด.	355	188
รวม	400	233

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือจาก ผู้บังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 1 เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้กำกับการ ครูใหญ่ และครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่สังกัดในกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 1

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ให้กองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 1 นัดหมายกลุ่มตัวอย่างล่วงหน้า เพื่อการสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน ได้แก่ ผู้กำกับการ ครูใหญ่และครู ตชด. โดยผู้วิจัยนำประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ชี้แจงทำความเข้าใจ เพื่อให้ได้ทราบถึงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารและประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือการวิจัย

1.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา ค้นคว้า ทบทวนทฤษฎี แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำแบบสอบถามไปให้

ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าความเชื่อมั่นของข้อมูลโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ มีทั้งแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหาร (สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน) บริบทของโรงเรียน (ประเภทของโรงเรียนในสังกัด ภูมิศาสตร์ที่ตั้งโรงเรียนและการเดินทาง)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหาร (ความเชี่ยวชาญทางการบริหาร การบริหารจัดการผลสัมฤทธิ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร การปรับตัว ความเป็นมืออาชีพ)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารและประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

1.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยใช้การสนทนากลุ่มเป็นเครื่องมือเพื่อสกัดค้นหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารและประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยกำหนดประเด็นที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ได้แก่

1.2.1 การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

1.2.2 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้เบื้องต้นมาสร้างแบบสอบถาม มีรายละเอียดและลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะผู้บริหารการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป) จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ

2.2 กำหนดเนื้อหา และรูปแบบของคำถามในแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษาวิจัยและมีลักษณะที่ทุกคนสามารถเข้าใจและตอบให้ข้อเท็จจริงได้ โดยให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

2.3 สร้างแบบสอบถามตามรูปแบบและอยู่ในขอบเขตเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้

2.4 จัดแบบสอบถามที่ได้สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำไปปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบ ความชัดเจน ความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหาที่จะถาม เป็นการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เป็นแบบวัดที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้ทำการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่า IOC = 1.0 จำนวน 57 ข้อ และ IOC = 0.67 จำนวน 19 ข้อ

2.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแล้วนำกลับไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครู ดำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 30 นาย (ข้าราชการตำรวจที่เป็นผู้บริหารและครูสังกัด กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้) หลังจากนั้นนำกลับมา ตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความเชื่อมั่นของข้อมูล โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาในลักษณะของการอธิบายวิเคราะห์เอกสารที่เป็นแหล่งข้อมูล และข้อมูลที่ได้แบบสอบถาม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดกลับมาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วน ทำการลงรหัส ตรวจสอบรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและใช้สถิติดังนี้

2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สำหรับแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารและประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน ผู้วิจัยจะกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ต (Likert Rating Scale) คือ

ค่าคะแนนของระดับสมรรถนะ

ค่าคะแนน	5	หมายถึง	ระดับสมรรถนะสูงมาก
ค่าคะแนน	4	หมายถึง	ระดับสมรรถนะสูง
ค่าคะแนน	3	หมายถึง	ระดับสมรรถนะปานกลาง
ค่าคะแนน	2	หมายถึง	ระดับสมรรถนะต่ำ
ค่าคะแนน	1	หมายถึง	ระดับสมรรถนะต่ำมาก

ค่าคะแนนของระดับประสิทธิภาพ

ค่าคะแนน 5	หมายถึง	ประสิทธิภาพการบริหารระดับมากที่สุด
ค่าคะแนน 4	หมายถึง	ประสิทธิภาพการบริหารระดับมาก
ค่าคะแนน 3	หมายถึง	ประสิทธิภาพการบริหารระดับปานกลาง
ค่าคะแนน 2	หมายถึง	ประสิทธิภาพการบริหารระดับน้อย
ค่าคะแนน 1	หมายถึง	ประสิทธิภาพการบริหารระดับน้อยที่สุด

ในการแปลความหมาย ได้แบ่งค่าระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด (ระดับสมรรถนะต่ำมาก) ความคิดเห็นด้วยน้อย (ระดับสมรรถนะต่ำ) ความคิดเห็นด้วยปานกลาง (ระดับสมรรถนะปานกลาง) ความคิดเห็นด้วยมาก (ระดับสมรรถนะสูง) และความคิดเห็นด้วยมากที่สุด (ระดับสมรรถนะสูงมาก) โดยการหาค่าความกว้างของช่วงระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ความกว้างของช่วงชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = \frac{4}{5} = 0.80\end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับความคิดเห็น ได้ดังนี้

การแปลความหมายระดับค่าคะแนนของสมรรถนะผู้บริหาร

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่า มีระดับสมรรถนะสูงมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่า มีระดับสมรรถนะสูง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่า มีระดับสมรรถนะปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่า มีระดับสมรรถนะต่ำ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายความว่า มีระดับสมรรถนะต่ำมาก

การแปลความหมายระดับค่าคะแนนของประสิทธิภาพการบริหาร

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่า มีประสิทธิภาพการบริหารระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่า มีประสิทธิภาพการบริหารระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่า มีประสิทธิภาพการบริหารระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่า มีประสิทธิภาพการบริหารระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายความว่า มีประสิทธิภาพการบริหารระดับน้อยที่สุด

2.2 การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรและการทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

เพียร์สัน (Pearson Correlation)

2.3 แบบสอบถามตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ผู้วิจัยใช้วิธีตีความเนื้อหาและทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

2.4 การจัดทำข้อสรุปความคิดเห็นที่ได้จากประเด็นการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยจัดกลุ่มตามประเด็นให้การสรุปเป็นไปตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ได้แก่ ความเฝ้ายามทางการบริหาร การบริหารจัดการผลสัมฤทธิ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร การปรับตัว ความเป็นมืออาชีพ และแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป